

Tere talgulised!

Juba reedel kohtume, et minna üheskoos Piirissaare mudakonnadele appi. Töötab tulla vahva nädalavahetus hoogsa töö ja põneva ümbruskonnaga. :)

Talgujuhiks on **nimi (e-mail, tel nr)**. Saeministeeriumi esindavad **nimi** ja **nimi**.

Juhul, kui pead mingil põhjusel osalemisest loobuma, siis anna sellest palun esimesel võimalusel talgujuhile teada! Haigena püsi kodus!

NB! Palun võta kaasa!

- * NB! Kummikud või vettpidavad saapad!
- * Kauss, kruus, lusikas - nõ "käsipagasisse" (õhtusöök praamil).
- * Sularaha (muuseum, sibulad).
- * Tööks sobilikud riided (soojad; mäardumist ja niiskust mittekartvad)
- * Soojad vahetusriided, varusokid (villased).
- * Saunatarbed ja saunalina.
- * Vihmakeep.
- * Isiklikud retseptiravimid.
- * Mobiiltelefon.
- * Soovi korral haara kaasa: muusikariistad, laulikud, lauamängud, kihisev saunajook.

Logistika

ELFi bussi peale soovijatel palume olla **reedel, 22. oktoobril kell 17:15** aadressil **Staadioni 67, Tartu** (ELFi kontori ees).

Tallinnast liigub oma autoga **Nimi 1 (tel nr)**, **Nimi 2** ja **Nimi 3** - proovige temaga kaubale saada ja andke mulle teada, kas liigute temaga.

Laaksaare sadamas peame olema hiljemalt kell **18:40** ja **praam väljub kell 19:00**. **Piletid** saate omale osta veebilehelt www.veeteed.ee või praamilt ja edasi-tagasi maksab **8 EUR/täiskasvanu; 4 EUR/(üli)õpilane**. Praam sõidab ca 45 minutit.

Kuna kohalejõudmine on reedel päris hiline, siis teen meile õhtusöögi enne valmis ja võtan termosega praami salongi kaasa. Palun võtke selle jaoks omalt poolt kaasa **kauss, lusikas, kruus** ja pakkige kättesaadavasse kohta ehk nõ "käsipagasisse".

Pühapäeval, 24. oktoobril läheb ELFi buss Piirissaarelt tagasi kell **15:30** väljuva praamiga.

Olme

Majutume **Piiri külas** 120-aastat vanas **Kusta majas** - üks väheseid maju, mis 1921. aasta suurtulekahju üle elas. Seal on olemas 8 voodit (neli kahekohalist tuba) ja kaks diivanit ning voodipesu saab kohapealt. Olemas on elektrikerisega saun ja dušš.

Süüa valmistame ise toimekondades. Menüü koostab ja toidu ostab talgujuht.

Käib töö ja vile koos

Meie talgutöök on **mudakonna sigitiikide kallaste puhastamine**. Harvendame võsa sigitiikide kallastelt, oksaristu veame hunnikutesse kokku, hekseldame hakkemasinaga sodiks ja puistame hajutatult maapinnale. Kui jääb jaksu üle, siis eemaldame ka rohumättaid liivikuala laiendamiseks. Tuleohutuse huvides ei tohi saarel oksahunnikuid põletada. Sügis ja Piirissaar on märjad - kummikud või vettpidavad saapad kaasa! Töökindad on ELFi poolt.

Töö laiem eesmärk: luua terviklik elupaik, kus on omavahel ühenduses mudakonna toitumisalad (peenramaad) ja sigimisalad (tiigid).

Sadam, öömaja ja tööplats on üksteisest jalutuskäigu kaugusel.

Palun riietage end sügisestele jahedatele ilmadele vastavalt!

Räägin teile kohapeal täpsemalt, millised on Piirissaare probleemid seoses mudakonnadega ning millest on kõige rohkem abi.

Pisut eelteadmisi mudakonna kohta saab soovi korral ammutada ka siit: <http://www.talgud.ee/talgud/mudakonn>

Vaba aeg

Pühapäeval on meil küllaldaselt aega Piirissaare kolme külaga tutvumiseks.

Pühapäeval kell 11:00 on planeeritud külaskäik Vanausuliste muuseumisse. Pilet maksab 3 eurot sularahas ning piletitulu kasutatakse vanausuliste põlenud kiriku taastamiseks. Hea võimalus kohalikke toetada!

Saare viimased sibulakasvatavad saavad tavaliselt oma saagi suve jooksul müüdüd, aga ehk meil veab ja saame siiski kelleltki ka sibulaid kaasa osta. Kel huvi, siis selle jaoks samuti veidi sularaha kaasa.

Kohtumiseni!

Talgujuht **nimi (tel nr)**

Tere talgulised! *Hello volunteers!*

Järgmisel nädalal ootab meid vahva seiklus - suundume talgutele Abruka saarele ehk paika, millest kirjanikud Albert Uustulnd ja Jüri Tuulik on hulganisti muhedaid lugusid kirjutanud.

Talgujuhtideks on **nimi (tel nr, e-mail)** ja **nimi (tel nr, e-mail)**. Mootorsae ja võsalõikuriga toimetab **nimi**. Meiega on kaasas ka ELFi pikaajaline välisvabatahtlik Prantsusmaalt - **nimi**. Seetõttu on eestikeelse infokirja vahele pikitud sinise värviga ingliskeelne info. **NB! Enne koti pakkimist loe kindlasti läbi kirja lõpus oleva soovitusliku varustuse nimekiri!**

*An awesome adventure awaits us in the following week. We will be going to the island of Abruka, which has been portrayed in Estonian literature by many local writers. The group leaders will be **name (phone, e-mail)** and **name (phone, e-mail)**, accompanied by the sawyer **name**. NB! Before you start packing, please check the list of necessary items at the end of this email!*

Logistika *Logistics*

Kolmapäev, 11. august

- Väljasõit **Tartust 10:00, Ujula Konsumi juurest (Ujula 2)**. Bussis on **nimi 1, nimi 2, nimi 3 ja nimi 4**.
- **Virtsu-Kuivastu praam 14:05**. **Nimi 5 ja nimi 6** - kui võimalik, siis sättige ennast **Tallinn-Virtsu sadam 11:45-13:55 Lux Express bussile** (www.tpilet.ee). Praamis saate ELFi bussile ümber istuda. **Nimi 7 ja nimi 8** - palun andke märku, kui vajate ELFi bussiga transporti algusega Virtsust. **Nimi 9** võtame peale Valjalast (helistame jooksvalt).
- **Roomassaare sadamast stardib Abrukale paat kell 16:00**. Kes saabub Roomassaarde omal käel, siis palun olla kohal ca 15-20 minutit varem.
- **NB! Praamipiletid ostab igaüks endale ise www.praamid.ee kaudu**. Võtke arvesse, et esimene ühine söögikord on meil kolmapäeva õhtul Abrukal, niisiis haarake teele kõhutäidet kaasa.

Pühapäeval, 15. august

- **Abruka-Roomassaare kell 12:30**.
- ELFi bussil on praamipilet **Kuivastu-Virtsu 15:50**, aga võib-olla saame elavas järjekorras varem üle.
- Tartus tagasi oleme ca 20:00.

Wednesday, 11th August

*ELF's minibus leaves from Tartu at 10:00. The meeting point is the Ujula Konsum/Coop food store at **Ujula street 2**. There will be two ferry/boat rides on the*

way: Virtsu-Kuivastu and Roomassaare-Abruka. We will arrive at Abruka island at approximately 17:00. It is a long ride, so please take some snacks with you.

Sunday, 15th August

We will leave Abruka at **12:30** and arrive back in Tartu at approximately 20:00.

Öömaja

Accommodation

Meid majutab Must Pärl, kus on kahe-kolmekohalised toad vooditega. Voodipesu on kohapeal olemas. Kes soovib telgiga tulla, siis ka selleks on ruumi küllalt. Süüa valmistame toimkondades talgujuhtide poolt koostatud menüü ja ostetud toidu alusel. Ühel õhtul saame sauna Mustas Pärlis ja teine kord sadamas. Vaata pilte siit: <https://www.visitabruka.ee/majutus-must-parl-puhkemajas/>

We will stay at the guesthouse The Black Pearl, which has beds and linen. The group leaders will compile the menu and buy the groceries. The group will prepare the meals together. We will have two evenings with a sauna: once in the Black Pearl and once at the harbor. See pictures here: <https://www.visitabruka.ee/majutus-must-parl-puhkemajas/>

Töö

Work

Asume taastama niidurüdi heaks rannaniitu Abruka põhjatipus, kus võitleme kadakatega mootorsaagide, võsalõikurite, oksakäärde, küünte ja hammastega. Oksad tassime hunnikutesse kokku ja sobivate ilmaolude korral põletame. Maapind võib olla niiske ja mätlik. Meil on kaks täistööpäeva. Rüditalgutega saab ennast kurssi viia siitkaudu: <https://talgud.ee/talgud/tehtavad-tood/niidurudi>

Esimesel õhtul räägib Keskkonnaameti töötaja **nimi** meile Skype'i vahendusel lähemalt niidurüdi kaitsmise vajalikkusest.

*We will cut junipers from a coastal meadow to restore the habitat of the Baltic dunlin. There will be 2 full workdays. The ground may be damp and uneven. If the weather is suitable, we will burn the piles of brushwood. **Name** from The Environmental Board of Estonia will tell us more about the baltic dunlin via Skype on our first evening at Abruka.*

Vaba aeg

Leisure time

Vabal ajal tutvume Abruka saarega - selleks on meil tööpäevade õhtud ja üks täiesti vaba päev. Meid ootavad laialehised metsad ja põnev pärandkultuur. Plaanime Abrukalt läbi mere jalutada (ca 200 m) ka Vahase saarele: vesi ulatub ca poolde reide ja merepõhi on mudane. **NB! Abruka on puugi- ja rästikurohke!**

Kes soovib, siis uurige ka Saarehullu päevaraamatu ülevaadet Abrukast (<https://bioneer.ee/saarehullu-p%C3%A4evaraamat-12-abruka-saar>) ja Vahasest (<https://bioneer.ee/saarehullu-p%C3%A4evaraamat-13-vahase-saar>).

*We will explore the islands of Abruka and Vahase on the evenings of workdays and one day off. There are picturesque forests and lots of cultural sites. In order to get to Vahase, we will have to walk about 200 m through the sea. The water is up to your thighs and the bottom is muddy. **NB! There are a lot of ticks and vipers at Abruka!***

NB! Palun võta kaasa!
NB! Personal equipment!

- **Tööks sobilikud riided** (kuna kadakad torgivad, siis kõige mugavam on pikkade pükste ja varrukatega).
- **Kinnised jalanõud tööplatsile** (tossud, matkasaapad, vms). Igaks juhuks võib ka kummikud kaasa haarata.
- **Peakate!**
- Ilmale vastavad vahetusriided.
- Ujumisriided ja saunalina.
- Pesemistarbed.
- Vihmakeep (igaks juhuks).
- Putukatõrjevahend.
- Päikesekaitsekreem.
- Isiklikud retseptiravimid
- Mobiiltelefon (lae akut!)
- Soovi korral haara kaasa: muusikariistad, laulikud, lauamängud, kihisev saunajook, veesussid Vahasele jalutamiseks.

In English:

- ***Suitable clothes for work. Long trousers and sleeves are the best choices.***
- ***Closed footwear for work (sneakers or boots). Rubber boots are also an option.***
- ***Something to wear on your head.***
- *Extra clothes.*
- *Swimwear and a towel.*
- *Personal hygiene supplies.*
- *A raincoat.*
- *Insect repellent.*
- *Sunscreen.*
- *Personal prescription drugs (if you need to take any).*
- *A mobile phone.*
- *Optional: musical instruments, board games, beer/cider for sauna.*

Kohtumiseni kolmapäeval!

See you on Wednesday!

Nimi (tel nr) / Nimi (tel nr)

Tere talgulised!

Järgmise nädala neljapäeval pakime kotid ja suundume talgutele, et teha tutvust "Mehed ei nuta" filmist tuntud poolsaare-moodi-saare Kõinastuga.

Kotti pakkides vaadake palun üle varustuse nimekiri käesoleva kirja lõpus.

Talgujuhtideks on **nimi (tel nr, e-mail)** ja **nimi (tel nr, e-mail)**. Mootortehnikaga annab kadakatele valu **nimi**.

Kui keegi teist peab mingil põhjusel osalemisest loobuma, siis palun andke teada!

Logistika

Talgubuss väljub **Tartust ELFi kontori juurest (Staadioni 67) neljapäeval, 22. juulil kell 12:30**. Nõudepeatused sisenemiseks on Pärnus ja Virtsu sadamas.

Tallinnast oma auto või ühistranspordiga tulijad: sättige ennast **Virtsust kell 16:25 väljuvale praamile**. Praamipiletid on soovituslik ette osta, sest sadamas võib kiireks minna: www.praamid.ee. Kuivastust öömajani saab ELFi bussiga küüti.

Pühapäeval, 25. juulil läheb ELFi talgubuss **Kuivastust kell 15:15** väljuvale praamile. Tagasi Tartus oleme ca 19:30.

Kohapeal läheb käiku kodulehe talgukuulutuses välja toodud **PLAAN B** ehk "**Jalgsi Muhumaalt Kõinastule**". Jätsin nimme juurde lisamata sõnapaari "läbi vee", sest vett pidavat seal praegu olema maru vähevõitu. Veab, kui laiule minnes põlved märjaks saate. Hea oleks aga siiski laiule minekuks endale mingisugused kinnised ja vett mitte kartvad jalanõud (veesussid, tennised vms) jalga vaadata juhuks, kui madalas meres on palju kiviklibu. **NB! Tööriistad, lõunasöögitermose jm tassime käeotsas laiule.**

Teekond Muhumaalt Kõinastule on kokku **1,5 km** pikkune, aga me ei läbi seda korraga, vaid liigume töörindega järk-järgult edasi.

Olme

Majutume Muhumaal **Oina-Jüri turismistalu aidas (koordinaadid 58.569145, 23.325541)**, kus meid ootavad mõned voodid, palju poroloonmadratsid ja püüridega padjad. Kokku on kaks tuba ja kaks aidapealset katusealust. Pesemiseks on saunas dušš. Omal käel liikujad: **saabuda võiks alates 17:00**.

NB! Koerad ei ole lubatud, sest võib tekkida konflikt kohapealsete koertega!

Enda poolt kaasa: magamiskott. Kui ilmad on jätkuvalt troopilised, siis miks mitte ka lihtsalt kodust lina kaasa võtta ja see endale ümber kerida.

Hoovis on ka hulgaliselt **ruumi telkimiseks**, kui kellelgi on soovi. Boonus: aidas olevaid poroloonmadratsid tohib ka telki võtta. Maga sama magusalt, nagu kodus voodis!

Kuna tööpäevadel on lõuna tööplatsil, siis võta kaasa ka **kauss, kruus ja lusikas**.

Ühel õhtul saame sealsamas Oina-Jüris ka **sauna**.

Ühised söömaajad on neljapäeva õhtust pühapäeva hommikuni. Talgujuhid koostavad menüü ja ostavad toidu. Söögivalmistamiseks moodustame kohapeal toimkonnad.

Talgutöö

Meie tööks on **niidurüdi heaks rannaniidu puhastamine kadakatest** ja okste kokkuvedamine hunnikutesse. Kuivade ja kuumade ilmade tõttu me oksahunnikuid ei põleta. Tööd teeme 23. ja 24. juulil (reede/laupäev). Mõned kadakad jätame püsti - veistele varjualuseks. Meie tööajaks viiakse loomad (ca 170) leetükkidelt laiule, kus nad hajuvad ära ega sega meid.

Niidurüdi kohta saate lähemalt lugeda siit: <https://talgud.ee/talgud/tehtavad-tood/niidurudi>

Vaadake ka manuses olevat kaarti. Me alustame tööd Muhumaale kõige lähemal olevalt leetükilt ja liigume tööga Kõinastule üha lähemale.

Tööriieteks soovitan valida pikad püksid ja pikad varrukad, sest kadakad torgivad ja vereimejad on armutud. Tööjalanõud peavad kindlasti olema kinnised (nt. tossud, matkasaapad). **Peakate** (müts või rätik) on praeguste ilmadega **kohustuslik!**

Vaba aeg

Saame neljapäeva õhtul koos arutada, mida ja kus keegi näha tahaks.

Tööpäevade lõppu katsume jätta paar tundi vaba aega **Kõinastuga tutvumiseks**. Kõinastu kohta saate lugeda näiteks Saarehullu päevaraamatust: <https://bioneer.ee/saarehullu-p%C3%A4evaraamat-11-k%C3%B5inastu-laid>

Pühapäeval on Muhumaal avatud talude päev. Teen ettepaneku minna Tihuse hobusetallu külla. Sama talu veised hooldavad Kõinastu ning hobused Võilau maastikke.

<https://www.avatudtalud.ee/et/talud/tihuse-hobuturismi-talu>

NB! Palun võta kaasa!

* **NB! Magamiskott või lina!**

* **NB! Kauss/kruus/lusikas**

* Tööks sobilikud riided (kadakas torgib / parmud hammustavad) ja kinnised jalanõud.

* **Peakate!**

- * Jalanõud, millega sobib läbi vee laiule jalutada.
- * Ilmale vastavad vahetusriided
- * Ujumisriided ja rätik
- * Pesemistarbed
- * Vihmakeep (igaks juhuks)
- * Putukatõrjevahend
- * Päikesekaitsekreem
- * Isiklikud retseptiravimid
- * Mobiiltelefon (lae akut!)
- * Soovi korral haara kaasa: muusikariistad, laulikud, lauamängud, kihisev saunajook.

Kirvest! Andke mulle kirvest!

Talgujuhid nimi (tel nr) ja nimi (tel nr)